

RAPORT KOŃCOWY

INCYDENT 1720/18

Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych

UL. CHAŁUBIŃSKIEGO 4/6, 00-928 WARSZAWA | TELEFON ALARMOWY 500 233 233

RAPORT KOŃCOWY

INCYDENT

ZDARZENIE NR 1720/18

STATEK POWIETRZNY – Samolot ultralekki Moran 185 Replika

DATA I MIEJSCE ZDARZENIA – 17 czerwca 2018 r. Katowice (EPKM)

Niniejszy Raport jest dokumentem prezentującym stanowisko Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych dotyczące okoliczności zdarzenia lotniczego, jego przyczyn i zaleceń dotyczących bezpieczeństwa, który został sporządzony na podstawie informacji znanych w dniu jego sporządzenia.

Badanie może zostać wznowione w razie ujawnienia nowych informacji lub zastosowania nowych technik badawczych, które mogą mieć wpływ na zmianę sformułowań dotyczących przyczyn, okoliczności i zaleceń dotyczących bezpieczeństwa zawartych w Raporcie.

Badanie zdarzenia prowadzone było jedynie w celu zapobiegania wypadkom i incydentom w przyszłości w oparciu o obowiązujące przepisy prawa międzynarodowego, Unii Europejskiej i krajowego. Badanie zostało przeprowadzone bez stosowania prawnej procedury dowodowej, obowiązującej inne organy zobowiązane do podejmowania działań w związku ze zdarzeniem lotniczym.

Komisja nie orzeka co do winy i odpowiedzialności.

Zgodnie z art. 5 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 996/2010 w sprawie badania wypadków i incydentów w lotnictwie cywilnym oraz zapobiegania im [...] oraz art. 134 Ustawy Prawo Lotnicze, sformułowania zawarte w Raporcie nie mogą być traktowane jako wskazanie winnych lub odpowiedzialnych za zaistniałe zdarzenie. W związku z powyższym wykorzystywanie Raportu do celów innych niż zapobieganie wypadkom i incydentom lotniczym, może prowadzić do błędnych wniosków i interpretacji.

Raport został sporządzony w języku polskim. Inne wersje językowe mogą być sporządzane jedynie w celach informacyjnych.

WARSZAWA 2019

Numer ewidencyjny zdarzenia:	1720/18			
Rodzaj zdarzenia:	INCYDENT			
Data zdarzenia:	17 czerwca 2018 r.			
Miejsce zdarzenia:	Katowice (EPKM)			
Rodzaj, typ statku powietrznego:	Samolot ultralekki Moran 185 Replika			
Znaki rozpoznawcze SP:	Nie dotyczy			
Użytkownik / Operator SP:	Użytkownik prywatny			
Dowódca SP:	Pilot samolotowy			
Liczba ofiar / rodzaj obrażeń:	Śmiertelne	Poważne	Lekkie	Bez obrażeń
	-	-	-	2
Władze krajowe i zagraniczne poinformowane o zdarzeniu	ULC, Letecká Amatérská Asociace ČR			
Kierujący badaniem:	Jacek Bogatko			
Podmiot badający:	PKBWL			
Pełnomocni Przedstawiciele i ich doradcy:	-			
Skład zespołu badawczego:	Nie powołano			
Forma dokumentu zawierającego wyniki:	Raport końcowy			
Zalecenia:	Nie			
Adresat zaleceń:	Nie Dotyczy			
Data zakończenia badania:	30 lipca 2019 r.			

1. Rodzaj zdarzenia.

INCYDENT

2. Badanie przeprowadził.

PKBWL

3. Data i czas lokalny zaistnienia zdarzenia.

17 czerwca 2018 r., ok. godz. 13:00 LMT.

4. Miejsce startu i zamierzonego lądowania.

Lotnisko Katowice Muchowiec (EPKM).

5. Miejsce zdarzenia.

Lotnisko Katowice Muchowiec (EPKM).

6. Typ operacji.

Przelot.

7. Faza lotu.

Lądowanie awaryjne.

8. Warunki lotu.

VMC, dzień.

9. Czynniki pogody.

Pogoda nie miała wpływu na zaistnienie wypadku.

10. Organizator lotów.

Prywatny.

11. Dane dotyczące dowódcy statku powietrznego.

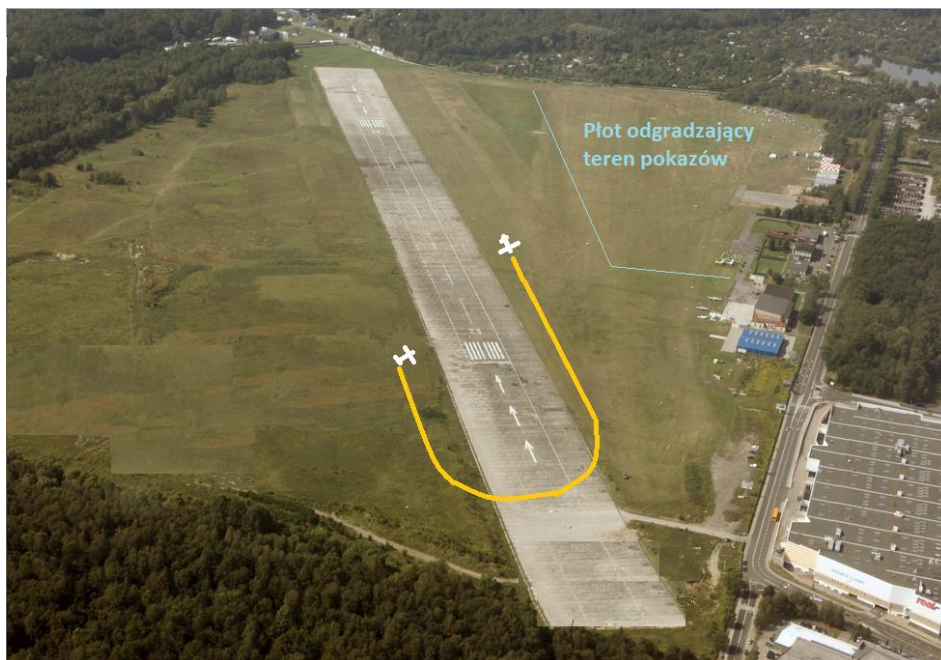
Pilot, mężczyzna lat 67 posiadający licencję pilota Republiki Czeskiej (Pilotni Průkaz) z datą ważności do 08.01.2020 r. Pilot posiadał świadectwo operatora radiotelefonisty Republiki Czeskiej (Omezny Průkaz Radiotelefonisty). Orzeczenie lotniczo – lekarskie klasy 2 z datą ważności 09.08.2019 r. Nalot pilota około 630 h.

12. Obrażenia załogi.

W trakcie wypadku pilot ani podróżna nie odnieśli żadnych obrażeń ciała.

13. Opis przebiegu i analiza zdarzenia.

W dniach 16 – 17 czerwca 2018 r. na lotnisku w Katowicach Muchowcu (EPKM) odbywały się pokazy lotnicze. W pokazach brała udział grupa rekonstrukcyjna z Czech latająca replikami samolotów z okresu I wojny światowej. Po zakończeniu pokazów członkowie grupy zatankowali swoje 4 samoloty paliwem zakupionym na stacji benzynowej znajdującej się w pobliżu lotniska. Po tankowaniu samoloty pokołowały do pasa trawiastego na kierunku 05, aby odlecieć do miejsca swojego bazowania w Czechach. Około godziny 13:00 jako kolejny z grupy, pilot samolotu Moran 185 wkołował na pas startowy w połowie jego długości i rozpoczął start. Zaraz po oderwaniu się od ziemi silnik zaczął pracować nierówno. Na filmie nagrany przez świadka słychać jak silnik zaraz po oderwaniu się od ziemi zaczął „strzelać”. Na wysokości około 40 m pilot samolotu wykonał zakręt o 180° aby wylądować awaryjnie na pasie trawiastym po południowej stronie lotniska. Samolot zaczął się szybko zniżać a jego prędkość malała. Nastąpiło twarde przyziemienie w wyniku którego złamało się prawe podwozie główne. Samolot podparł się końcówką prawego skrzydła o ziemię i wykonał cyrkiel w prawo. Szkic zdarzenia pokazano na rys. 1. Poklatkowe zdjęcia pierwszej fazy wznoszenia po starcie rys. 2. Samolot po wypadku pokazano na rys. 3.

Rys.1. Szkic zdarzenia [źródło: Aeroklub Śląski].

Rys.2. Pierwsza faza wznoszenia i zakręt w prawo - zdjęcia poklatkowe [źródło: świadek zdarzenia].

Rys. 3. Widok na samolot po wypadku [źródło: PKBWL].

O zdarzeniu powiadomiono służby ratownicze, policję oraz PKBWL. Członek PKBWL po przybyciu na lotnisko Muchowiec wykonał oględziny samolotu oraz miejsca zdarzenia.

Po zdarzeniu, silnik został zdemontowany i przewieziony na przegląd u producenta. W trakcie przeglądu nie stwierdzono żadnych uszkodzeń. Silnik został bez problemów uruchomiony i przepracował 30 min. Ustalono, że przyczyną nieprawidłowej pracy silnika była wadliwa instalacja paliwowa.

Ustalenia Komisji:

- zlano i oceniono wzrokowo próbki paliwa ze zbiornika paliwa i z filtra paliwa. Paliwo było czyste (rys. 4);

Rys. 4. Na ilustracji w szklanym naczyniu pokazano paliwo zlane w trakcie oględzin z instalacji paliwowej samolotu [źródło: PKBWL].

- żaden z trzech pozostałych samolotów tankujących to samo paliwo, nie miał problemów z pracą silnika;
- pilot posiadał uprawnienia niezbędne do wykonania lotu;
- silnik VERNER zamontowany na samolocie nie posiada certyfikatu;

- świadectwo zdatności do lotu samolotu (Technický Průkaz) straciło ważność w dniu 11.06.2018 r.

W związku z powyższym, na podstawie Ustawy Prawo Lotnicze tekst jednolity z dnia 20 czerwca 2018 r. art. 135 ust. 6 pkt 3, Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych postanowiła odstąpić od dalszego badania incydentu lotniczego, ponieważ statek powietrzny Moran 185 Replika był użytkowany niezgodnie z obowiązującymi przepisami prawa polskiego.

KONIEC

Kierujący zespołem badawczym

Podpis na oryginale